

વિપ્રચના

સાધકોનું માસિક
પ્રેરણાપત્ર

નુદ્ધવર્ષ 2557

ચૈત્ર પૂર્ણિમા

25 એપ્રિલ 2013

વર્ષ - 14

અંક - 1

સંગ્રહ અંક - 157

ધર્મવાણી

ખત્તિયે બ્રાહ્મણે વેસ્સે, સુદ્વે ચંડાળુકુસે |
ન કિજ્જ પરિવર્જોતિ, સબ્બમેવાભિમદ્ધતિ।।

મૃત્યુરાજ ક્ષત્રિય બ્રાહ્મણ, વૈશય, શુદ્ધ અને ચાંડાલ
કોઈને છોડશે નહીં, બધાને કચડી નાખે છે.

તથાગતનું પાર્થિવ શરીર

૨૫૩૮ વર્ષ પહેલાં, વૈશાલી પૂર્ણિમાની ઉદાસ ચાંદની રાત. આ રાત પૂરી થતાં-થતાં તથાગત જીવનનાં ૮૦ વર્ષ પૂરાં કરીને મહાપરિનિર્વાણને પ્રાપ્ત થશે. ત્રણ માસ પહેલાં તેઓએ આ જ ભવિષ્યવાણી કરી હતી અને વૈશાલીથી પશ્ચિમની બાજુ લાંબી ચાત્રાએ ચાલી નિકળ્યા હતા. કુશીનગરની રાજધાની બહાર એક ચુંગ શાલ વૃક્ષની નીચે તથાગત એક મંચ પર સૂતા છે. તેઓએ પરિનિર્વાણ માટે આ જ સ્થાન પસંદ કર્યું છે. પાસેના નગરમાં આ સમાચાર ફેલાઈ ગયા હતા કે આજની રાત પૂરી થતાં-થતાં ભગવાન અંતિમ શ્વાસ છોડશે. તેથી આખી રાત તથાગતના દર્શન માટે બિસ્કુટ અને ગૃહસ્થ નાગરિકોની લીડ જામી હતી.

તથાગતનું શરીર ખૂબજ કલાંત છે. પણ પ્રજાભર્યું માનસ અત્યંત સજાગ છે અને કુરુણાથી છલોછલ છે. કાંતિ છિવાયેલી છે. લોકોનાં ટોળેટોળાં આવે છે અને ભગવાનને નમસ્કાર કરી એક બાજુ બેસી જાય છે.

ધીરે ધીરે રાત પૂરી થવામાં છે. નભોમંડળ અને ભૂમંડળના આખા વાચુમંડળમાં વિષાદના તરંગો વિખેરતો પૂનમનો ચંદ્ર ભારે હૈયે પશ્ચિમી ક્ષિતિજ તરફ આગળ વધી રહ્યો છે. પૂર્વી ક્ષિતિજ ઉપર ઉધાની સહેજ-સહેજ લાલાશ ઝળકવા લાગી છે. મહાનિર્વાણનો સમય અત્યંત સમીપ આવી ગયો છે. સૂર્યોદય પૂર્વે તથાગતનું મહાપ્રયાણ થશે. ચારેકોર ગહન પ્રશ્નાદિદ્ય અને પ્રશાંતિ છિવાયેલી છે. બધાં મૌનભાવે તથાગતના ચહેરાને અપલક દર્શિએ જોઈ રહ્યાછે. અત્યંત બોધિની મહિમામંડિત ગૌરવ ગરિમાને પહુંન કરનારું આ ભવ્ય ભૌતિક શરીર થોડી ક્ષાળોમાં જ નિષ્પાણ થઈ જવાનું છે. દુર્બલ મનના લોકો એ ચિંતાથી વ્યથિત થતા હતા કે મહાપ્રયાણ બાદ આવા મહાપુરુષનું સાનિનદ્ય કચ્ચાં પ્રાપ્ત થશે?

એકાએક આનંદના મનમાં પ્રશ્ન ઉઠ્યો. ગહન નીરવતાનો ભંગ કરતાં તેણે તથાગતને પૂછ્યું “ભંતે ભગવાન, આપના નિષ્પાણ થયેલા ભૌતિક શરીરનું અમે શી રીતે સન્માન કરીએ ?”

ભગવાને રિમત કરીને કહ્યું. “આનંદ, તું આ શરીરના બારામાં નિશ્ચિંત રહે ! તારે તો પરમ સત્યની ઉપલબ્ધિ માટે તપ-સાધનામાં જ રત રહેવાનું છે. શ્રદ્ધાળુ ગૃહસ્થો આ પાર્થિવ શરીરનું માન-સન્માન, પૂજા-અર્ચના એવી રીતે જ કરશે, જેવી રીતે કોઈ ચક્રવર્તી સમાટ અથવા કોઈ પ્રત્યેક બુદ્ધ અથવા કોઈ ક્ષીણાસ્વ અરહંતના નિષ્પાણ શરીરનું કરવું જોઈએ.”

ભગવાને આગળ સમજાવ્યુ કે શ્રદ્ધાળુ લોકો તેમના મૃત શરીરને એક નવા વસ્ત્રમાં વીંટાળીને તેની ઉપર નવું પીંજેલું રચાવીને અને પુનઃ નવા કપડાથી ઢાંકીને તેલ ભરેતી દોણીમાં (પાત્રમાં) રાખશે અને ચિત્તા પર તેનો દાહ સંસ્કાર કરશે. અનિનાહપછી જે ધાતુ બચે તેની ઉપર શાસક લોકો નગરના ચોરા પર (ચોકમાં) સ્તૂપ બનાવશે. ત્યાં શ્રદ્ધાળુ ગૃહસ્થો ભક્તિભાવપૂર્વક પૂજન-અર્ચન કરશે અને પુણ્યલાભી થશે. પોતાના ચિત્તને પ્રસન્નતાથી ભરીને પોતાના આ લોક-પરલોક સુધારશે.

ભગવાને જણાવ્યું કે સમ્યક સંબુદ્ધ. પ્રત્યેક બુદ્ધ, ક્ષીણાસ્વ અરહંત અને ચક્રવર્તી સમાટના અસ્તિથ-અવશોષો ઉપર જ પૂજન-અર્ચન માટે ભવ્ય સ્તૂપોનું નિર્માણ કરાય છે.

આ રીતે તથાગતે પોતાના પાર્થિવ શરીરના અવશોષોના બારામાં આવશ્યક સલાહ આપી. થોડી વારમાં નીરવ શાંતિ બાદ તથાગતે સંક્ષેપમાં થોડાક અન્ય ઉપદેશો આપીને પુનઃ મૌન ધારણ કરી લીધું. એ જ વખતે પરિગ્રાજક સુલબ્ધ ભગવાન પાસેથી ધર્મ શીખવાની આકાંક્ષા લઈને આવ્યો. આનંદે તેને રોક્યો અને સમજાવ્યો કે આ ક્ષાળો તથાગતને કષ્ટ ન દેવું જોઈએ. પરંતુ સુલબ્ધ માનતો ન હતો. સુલબ્ધની ધર્મયાચનાના શબ્દો એ મહાન કાર્યાલાયના કાને પડ્યા. કરણાના સાગરમાં ભરતી ચઢી. શરીર છોડવાના થોડાક જ સમય પૂર્વે તેઓએ પરિગ્રાજક સુલબ્ધને પોતાની સમીપ બોલાવીને ધર્મ સમજાવ્યો. તેની જિજાસા પૂરી

થઈ. સંદર્ભ પ્રત્યેની શંકાઓ દૂર થઈ. તે ધાન્ય થયો. ભગવાનના છેલ્લા ઉપદેશથી લાભાન્વિત થઈને તે મુક્તિ-પથનો અનુગામી થયો.

પેલી તરફ પશ્ચિમમાં પૂનમનો ચંદ્ર ક્ષિતિજને અડવા લાગ્યો હતો. રાત સમાપ્ત થવામાં હતી. ભગવાને આંખો ખોલી. બિસ્કુટ-સંઘ તરફ દબ્બિપાત કર્યો અને તેમના મુખેથી બધા ભાવી સાધકો માટે આણમોલ વારસાંથે ઉદ્ભોદનના આ અંતિમ શબ્દો મુહિત થઈ ઉગ્યા:

વયધમ્મા સડખારા,

અણમાદેન સમ્પાદેથ ।

બધા સંસ્કાર વ્યયધર્મી નાશવંત છે. જે કાંઈ સંસ્કૃત એટલે કે નિર્મિત થાય છે તે નષ્ટ થાય જ છે. (વિપશ્યના સાધના દ્વારા) પ્રમાદ રહિત થઈને (પોતાની ભીતર) આ સરચાઈને સ્વાનુભૂતિ પર ઉતારો.

આ ઉદ્ભોદન બાદ તુરંત તથાગતે થોડીક ક્ષણોમાં જ એક પછી એક પહેલાથી નવામા દ્યાનની સમાપ્તિનો સાક્ષાત્કાર કર્યો અને દિનદ્રિયાતીત નિર્વાણિક અવસ્થામાં ન્યિથત થયા. આ અવસ્થામાં શાસની ગતિ સર્વથા નિર્દ્દ્રુ થઈ ગઈ. ત્યારે લોકોને બમ થયો કે ભગવાને મહાપરિનિર્વાણ પ્રાપ્ત કરી લીધું છે. પણ સમીપે બેઠેલા મહાસ્થાવિર અનિરુદ્ધે પોતાની સિદ્ધિબળ દ્વારા જાણ્યું કે આ શરીર ચ્યુતિની અવસ્થા નથી. ભગવાન હજુ જીવિત છે. થોડીક ક્ષણો બાદ પુનઃ નવમા દ્યાનની દિનદ્રિયાતીત નિર્વાણિક અવસ્થા માંથી નીકળીને ભગવાને ફરી એક વાર પહેલાથી ચોથા દ્યાન. સમાપ્તિની ચાત્રા પૂરી કરી અને એ જ અવસ્થામાં મહાનિર્વાણને પ્રાપ્ત થયા. આમ વૈશાખી પૂનમની રાત પૂરી થતાં થતાં અગણિત જન્મોથી ભવ-ભમણ કરતું તેમનું આ અંતિમ જીવન પૂરું થયું. બૌતિક શરીર જીવન શૂન્ય થયું. પરંતુ આખા વિશ્વના કલ્યાણને માટે તેમના દ્વારા ઉપદેશાયેલો ધર્મ જીવંત બની રહ્યો.

અલ્પ સમય પૂર્વે જ આનંદને દીધેલા માર્ગદર્શન અનુસાર કુશીનગરના મલ્લ શાસકોએ ભગવાનના નિષ્પ્રાણ થયેલા શરીરને નવા પાંજિલા ઝની પોલમાં અને નવા વણેલાં વસ્ત્રોમાં લપેટીને તેલ ભરેલી દોણી (પાત્ર) માં રાખ્યું. પરંતુ તેને ચિતા ઉપર તત્કાળ ચઢાવી શક્યા નહીં. તેમને સમાચાર મળ્યા કે તથાગતના પ્રમુખ શિષ્ય મહાસ્થાવિર મહાકાશ્યપ અન્ય અનેક બિસ્કુઅની સાથે કુશીનગર તરફ આવી રહ્યા છે. તેથી તેમના પહોંચતા સુધી એક સપ્તાહ પ્રતીક્ષામાં રહ્યા. બિસ્કુ મહાકાશ્યપના પહોંચયા બાદ અભિનદાહ આપવામાં આવ્યો. ત્યારબાદ ચિતાને ઠારીને જે અસ્તિથ અવશેષો પ્રાપ્ત થયા તેને પોતાના ગણતંત્રી રાજધાનીમાં એક ભવ્ય સ્તુપ બનાવીને તેમાં પ્રતિષ્ઠાપિત કરવા માટે પોતાના છસ્તક લઈ લીધા.

પરંતુ મગધના શક્તિશાળી સમ્રાટ અજાતશત્રુએ જથારે

આ સાંભળ્યું તો તે પોતાના સૈન્યબળ સાથે કુશીનગર પર ચઢી આવ્યો ; અને તે અસ્તિથાઓ પર પોતાનો દાવો કરવા લાગ્યો. પાછલા આ એક સપ્તાહની ભીતર તથાગતના મહાપરિનિર્વાણના સમાચાર જક્પથી ચારેકોર ફેલાઈ ગયા હતા. એ સાંભળીને વૈશાલીના લિશ્છવી કપિલવસ્તુના શાક્ય, અલ્લકપ્પના બુલીય, રામગ્રામના કોલિય, વેઠીપના બ્રાહ્મણ અને પાવાના મલ્લ પણ ભગવાનના પાર્થિવ શરીરના અવશેષો પર પોતપોતાનો અધિકાર દેખાડવા સૈન્ય-બળ સાથે કુશીનગર આવી પહોંચયા. આ બધા રાજ્યો અને જનપદોના નિવાસીઓ ભગવાનના શ્રદ્ધાળુ અનુયાયીઓ હતા, તેથી ભગવાનના અસ્તિથઅવશેષો પર પોત પોતાનો અધિકાર માનતા હતા. બધા શક્તિસંપન્ન હતા. તેમાંના કોઈ પણ પોતાનો અધિકાર છોડવા તૈયાર ન હતા. વાત વણસતી જોઈને તથાગતના એક શ્રદ્ધાળુ શિષ્ય બ્રાહ્મણ દ્રોષે મદ્યસ્થી કરી અને આ જગડાનો શાંતિપૂર્ણ નિકાલ કરતાં સમસ્ત અસ્તિથ અવશેષોને આઠ ભાગમાં વિલાજિત કરીને તે આઠ રાજ્યના શાસકોને સોંપીને તેઓને સંતુષ્ટ કર્યા, જેથી તેઓ પોતપોતાના રાજ્યની રાજધાનીમાં, પોતાના હિસ્સામાં પ્રાપ્ત થયેલા અસ્તિથ-અવશેષો પર ભવ્ય સ્તુપનું નિર્માણ કરીને મંગલલાભી થઈ શકે એ શ્રદ્ધાળુ જનતાને પૂજન-અર્થન દ્વારા પુણ્યલાભ પ્રાપ્ત કરવાનો અવસર દઈ શકે. ભાગલા પહેલાં જે કળશમાં ભગવાનની અસ્તિથ-ધાતુ રાખેલી હતી એ ખાતી કળશ બ્રાહ્મણ દ્રોષે પોતા માટે માંગી લીધી જેથી તે શ્રદ્ધાપૂર્વક એ કળશ ઉપર એક સ્તુપનું નિર્માણ કરી શકે. આમ ભાગલા પૂરા થયા બાદ અસ્તિથ-અવશેષો પર પોતાનો પણ અધિકાર દેખાડવા પિપળી વનના મૌર્યો કુશીનગર પહોંચયા, પરંતુ તે સમયે ચિતાના ઠરેલા કોલસા જ બચ્યા હતા, જેને લઈ જઈને તેમણે પોતાની રાજધાનીમાં તેના પર એક સ્તુપનું નિર્માણ કર્યું અને તેમાં જ સંતોષ માન્યો.

લગભગ ૨૫૦૦ વર્ષના લાંબા અંતરાલ પછી શાક્યોની પુરાણી રાજધાની કપિલવસ્તુમાં એક પુરાણા સ્તુપના ખંડેરોમાંથી ભગવાનના શરીર-અવશેષોની જે અસ્તિથમંજૂષા પ્રાપ્ત થઈ છે. તે અવશેષો પર આજના ભારતની રાજધાનીમાં એક ભવ્ય સ્તુપનું નિર્માણ કરીને, તેને શ્રદ્ધાપૂર્વક પુનઃસ્થાપિત કરાય તો સારું જેથી ભારતના જ નાટિ, સમગ્ર વિશ્વભરના બધા શ્રદ્ધાળુ લોકો તેનું પૂજન-અર્થન કરીને તથાગત પ્રત્યે પોતાના શ્રદ્ધાસુમન ચઢાવીને પુણ્યલાભી થઈ શકે.

પરંતુ સાધકો ભગવાન દ્વારા આનંદને અપાયેલ આદેશને દ્યાનમાં રાખીને આપણે આ અવશેષોનો ઉપયોગ દ્યાનને માટે જ કરવો યોગ્ય છે. આ અવશેષોના ધર્મ-તરંગોથી તરંગિત થયેલા વાતાવરણમાં અંતર્મુખ થઈને વિપશ્યનાનો અભ્યાસ કરીશું તો અનિત્યબોધની ચેતના વધારે સબળ થઈને જાગરો અને ચિતને વિકારોથી વિમુક્ત કરવમાં અબજ સહાયક સિદ્ધ થશે.

કલ્યાણામિત્ર

સ.ના. ગોચરન્કા

રાજકોટ ખાતે આનાપાન મેડિટેશન સેન્ટર

દર મહિનાના બીજા
રવિવારે સવારે ભાસૂભ સ્કૂલ,
એ સાથે નકે સ્કૂલ પાછળ,
ચુનિવર્સિટી રોડ પર ભોટાઓ માટે
આનાપાન મેડિટેશન સેન્ટર અને
ઈ થી ૧૫ વર્ષ સુધીના ચુવામિત્રો
માટે બાળ શિબિર.

સમય : સવારે ૮:૩૦ થી ૧૧:૦૦

કલાક

મિત્રો અને સંતાનો સાથે અવશ્ય
ભાગ લેશો.

સૌરાષ્ટ્રનાં અન્ય નાનાં
મોટાં કેન્દ્રો પર આનાપાન
મેડિટેશન સેન્ટર ચાલુ કરવા
ઇચ્છુક ધમ્મ સેવક વિનોદભાઈ
રાચચુરા (મો.: ૯૪૨૭૨
૨૧૫૮૧) અથવા રાજુભાઈ
મહેતા (મો.: ૯૪૨૫૨
૩૦૩૩૧) નો સંપર્ક કરશો.

સૌરાષ્ટ્ર વિપશ્યના કેન્દ્ર “ધમ્મકોટ” C/o. ભાબા હોટેલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ-૧. (૦૨૮૧) 2220861-866 2782550, 94272 21591 94262 02222 રાજકોટ ૧૦:૦૦ થી ૦૧:૦૦ અને ૦૪:૦૦ થી ૦૫:૦૦ dhammako@ymail.com	કુચ વિપશ્યના કેન્દ્ર “ધમ્મસિંહુ” બાડા. C/o. શ્રી ઈશ્વરલાલ ચુ. શાહ, પ્રો. કે. ટી. શાહ રોડ, માંવાડી. કૃષ્ણ-૩૭૦ ૪૬૧ (૦૨૮૩૪) 273303, 273612,	ગુજરાત વિપશ્યના કેન્દ્ર “ધમ્મપીઠ” અમદાવાદ રનોડા તા. ધોળકા, જી. અમદાવાદ - ૩૮૦ ૮૧૦ (૦૨૭૧) ૨૯૪૬૯૦, ૨૭૩૩૦૩, ૨૫૪૬૩૪, ૨૫૨૩૪૫, ૨૫૨૩૪૯ (M) ૯૪૨૬૪ ૧૯૩૯૭ (M) ૯૪૨૯૨ ૩૩૦૦૦	ઉત્તર ગુજરાત વિપશ્યના કેન્દ્ર - “ધમ્મ દિવાકર” મીઠા મહેસાણા. C/o. ઉપેન્દ્રકુમાર પટેલ, ૭-અપના ભજાર, વિમલ સુપર માર્કેટ, બી.કે. રોડ, મહેસાણા. (૩.ગ.)-૩૮૪ ૦૦૨. (૦૨૭૬૨) ૨૭૨૮૦૦, ૨૫૪૬૩૪, ૨૫૨૩૪૫, ૨૫૨૩૪૯ (M) ૯૪૨૯૨ ૩૩૦૦૦	“ધમ્મ અંબિકા” ૯૪૨૬૧ ૯૦૭૧૪ ૯૪૨૫૦ ૪૪૪૩૬ ૦૨૬૩૪-૨૬૧૧૦૦ ૦૨૬૩૪-૨૬૨૫૨૧ E-mail : vvs04@hotmail.com	મોગર કેન્દ્ર “ધમ્મ ભવન” ૫-ક્રાંકિંગ પાર્ક, અકોટા અનિષ્ટિ ગૃહ પાછળ, પોદરા-૩૫૦૦૨૦. (૦૨૬૫) ૨૩૪૧૧૮૧ (M) ૯૪૨૬૩ ૩૨૧૮૦ E-mail : vvs04@hotmail.com
---	--	--	--	---	---

૧૦ દિવસીય શિલ્પિની માહિતી

22-05 to 02-06-13	01-05 to 12-05-13	01-05-13 to 12-05-13	01-05-13 to 12-05-13	29-05-13 to 09-06-13	14-05-13 to 25-05-13
05-06 to 16-06-13	15-05 to 26-05-13	27-05-13 to 07-06-13	27-05-13 to 07-06-13	12-06-13 to 23-06-13	12-06-13 to 23-06-13
19-06 to 30-06-13	29-05 to 09-06-13	12-06-13 to 23-06-13	12-06-13 to 23-06-13	03-07-13 to 14-07-13	03-07-13 to 14-07-13
03-07 to 14-07-13	12-06 to 23-06-13	31-07-13 to 11-08-13	31-07-13 to 11-08-13	17-07-13 to 28-07-13	10-07-13 to 21-07-13
17-07 to 28-07-13	26-06 to 07-07-13	14-08-13 to 25-08-13	14-08-13 to 25-08-13	03-08-13 to 14-08-13	08-09-13 to 19-09-13
29-07 to 09-08-13	10-07 to 21-07-13	04-09-13 to 15-09-13	18-09-15 to 29-09-13	20-10-13 to 13-10-13	16-10-13 to 27-10-13
22-08 to 02-09-13	24-07 to 04-08-13	18-09-13 to 29-09-13	16-10-13 to 27-10-13	06-11-13 to 17-11-13	05-11-13 to 16-11-13
ફિલ બહેનો માટે	02-09 to 13-09-13	20-11-13 to 01-12-13	20-11-13 to 01-12-13	04-12-13 to 15-12-13	11-12-13 to 22-12-13

એક દિવસીય શિલ્પ જૂના સાધકો માટે

દર મહિનાના પહેલાં અને ચોથા રવિવારે રાજકોટ શહેરમાં માસૂમ સ્કૂલ ખાતે	દર મહિનાના પહેલા રવિવારે	દર મહિનાના છેલ્લા રવિવારે અમદાવાદમાં	દર મહિનાના ચોથા રવિવારે	રાજકોટનાના 0261-3260961 (૧૧૩ી પદરમેયાન)	દર મહિનાના ૧૦૨૬૭૭ ૨૪૫૪૯૦, ૨૪૫૩૦૨ મો. ૯૪૨૬૫ ૦૦૭૫૫ હેમતભાઈ પટેલ ૦૮-૦૫-૧૩ તો પછી ૦૧-૦૭-૧૩ તો ૧૨-૦૭-૧૩
---	-----------------------------	--	----------------------------	---	--

દોહા ધરમના

જબ તક મન મે મૈલ હૈ, તબ તક મન બેચૈન |
મન નિર્મલ હોં જાય તો, મિલે શાંતિ સુખ ચૈન ||
મૈલા મન વ્યાહુલ રહે, મૈલા રહે અશાંત |
નિર્મલ મન સુખિયા રહે, નિર્મલ મન હી શાંત ||
કપટ ઔર કૌટિલ્ય કા, રહે ન નામ નિશાન |
તો અંતર મે પ્રગટ હો, શાંતિ રતન કી ખાન ||

ઓફિસલ કોપડેર લિમિટેડ

૬/૨, ઉત્ત્પાત્રી રોડ, ભાવનગર - ૩૬૦ ૦૦૫.
ક્રોન : (૦૨૭૮) ૨૨૧૨૪૦૧-૨-૩ ની મંગલકામના

નિર્મલ ધારા ચિત્ત કી, મિલન હો આરંભ |
મંગલ દાઢી હો વહી, જો ત્યાગે સર્વારિલ |
પ્રકટ કરે જો સરલ હો, અપને મન આપ |
બ્રંથિ બાંધને સે બચે, છુટે દુઃખ સંતાપ |
અપને મન કે દોષ કો, કરું આજ સ્વીકાર |
ઉત્તરે અપને દોષકા, જરા જરા તો ભાર ||

દોહા ધરમના

‘વિપશ્યના’ Reg-No. GUJGUJ /2000/3013
Postal Reg. No. RAJKOT/450/2012-14
(Renewed upto 31.12.2014)

Weighs less than 10 gms
Posting day-25th of every month,
Posted at Rajkot RMS - 360 001.
Write PIN CODE for Correct Delivery

If undelivered please return to :

સૌરાષ્ટ્ર વિપશ્યના રિસર્ચ સેન્ટર (પત્રિકા વિભાગ)

બાબા હોટેલ, પંચનાથ રોડ,
રાજકોટ - 360 001.

સિટી ઓફિસ : ફોન - (૦૨૮૧) ૨૨૨૦૮૬૧-૮૬૬

મોબાઈલ : ૯૪૨૭૨ ૨૧૫૯૧

e-mail : info@kota.dhammad.org

Web site : www.kota.dhammad.org